

KERESZTÉNYSÉG ÉS KULTÚRA

ÜZENET A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

GÁLFY-BÓDI TAMÁS képzőművész kiállítása

2003. március 13-án, Virágvasárnap 11 órai kezdettel, a gyülekezeti termünkben megnyitottuk Gálfy-Bódi Tamás képzőművész kiállítását.

A gyülekezet nevében üdvözlétet mondott Léta Sándor lelkész, a kiállítást megnyitotta Nikolits Árpád nagyváradi író. Közreműködtek: Dr. Tordai Ferenc, aki a kiállító művész három versét szavalta el; Jávorkai Ádám cselóművész és Jávorkai Sándor hegedűművész Kodály, Paganini és Händel zenedarabokat játszottak.

Megismertetjük olvasóinkkal Gálfy-Bódi Tamás mezőbergenyei születésű képzőművészt, akinek munkáival tesszük színesebbé folyóiratunk e számát.

Marosvásárhelyről – 15 évvel ezelőtt – az Anyaország ígéretes földjére igyekezve – első fiúsülöttként – otthonról, haza érkeztem. Hívatásomnak, a képzőművészetnek élhettem újra, míg be nem ütött a pénzvilág emberhűlyítő korszaka. Ma egy intézményben az általam illusztrált könyveket forgalmazom. Egy újabb kellemetlen kanyar az életemben amit vállalok. „Itt állok, másként nem lehetek.”

„Bizony mondom” kedves olvasó, hogy amíg a magyar alkotót nem tekintik nemzeti értéknek, addig nem leszen jövője a magyar kultúrának.

A művész így vall önmagáról:

1946-ban születtem. Hat éves koromtól, tíz éven át mínusz 25-30 °C-os hidegben, dértől zúzmarás istállóban, barmok leheletétől melegítve hétszilvafás nemesből kulák ivadékká degradáltan éltem. Néhai szüleink önbecsülő magyarságtudatának tulajdonítható, hogy kilenc gyermeket neveltek fel, akik ma a Kárpát-medence különböző tájain élünk. 1966-ig házunk gerendái csupaszon meredtek a levegőbe – míg annyira nőttünk, erősödünk, hogy szétszedhessük és újraépíthessük a Sztálin-orgona által „teremtett” épület-torzót.

Vallomások a művésztől:

...summázva azt kell elmondanom róla, hogy az erdélyi Mezőbergenye szülötte s élete java részét Marosvásárhelyen élte. 1988-ban választotta lakhelye és munkássága helyszínül Budapestet. ... Nem csoda hát, ha elismerő fogadtatás helyett a pályakezdés olykor megalázó útját kellett végigjárnia ahhoz, hogy felfedezze és megteremtse alkotómunkájához az eszközi feltételeket. ... Gálfy-Bódi Tamás erdélyi szülőföldje leghagyományosabb műfajában lépett elének, abban, melynek gyökerei a legtermészetesebben kapaszkodnak az ősi kopjafa-faragás, a székelykapu-díszítés, a róvásírás-metszés történelmi talajába. (Mátyás B. Ferenc)

Gálfy-Bódi Tamás művészetét is meghatározza az erdélyi környezet. Szülőfalujából több mint 40 mesét gyűjtött össze. Képzőművészeti vonalon a fametszés, a linometszés az erőssége. „Metszetei aforisztikusak, az erdélyies tömörség képekben való megjelenítése jellemzi. Festményein is a szülőföld, Erdély szimbólumai és a képi alkotás szűkszavú tömörsége a meghatározó” ... Linometszetei jól mutatják szülőföldjének hangulati gazdagságát, az ott élő magyarság visszafogottságát s talán elnyomottságát is.... Bár kedvenc műfaja – s erőssége – a linometszés, szívesen elkalandozik a vegyes technika, a fametszés, az alumetszés, a grafika bármely ága, illetve a festészet felé is. (Bíró Endre)

Grafikai és festészeti világát ugyanaz hitelesíti, mint írásait: a gördülékenység, a perfektség, a kapcsolatteremtés. Különös, hogy ugyanakkor képzőművészeti munkái nem narratívák, nem elbeszélő jellegűek, viszont szuggesztivitásuk kikényszeríti belőlünk verbálisan is megfogalmazható véleményünket. Gálfy-Bódi nem mesél, hanem inkább felidéz. Felidéz korábbi látványokat, élményeket, pillanatokat, illatokat. ... Teremtő művész, aki hordozza magában korábbi élményeit, benyomásait, s amit senki nem képes megjeleníteni, mert pl. csak őbenne él látványként, ő azt varázsolja képzőművészeti látvánnyá. (Feledy Balázs)

A sokoldalú, alkotó ember, ha múzsája s nemzeti lelkiismerete arra inspirálja, tollat ragad, hogy versben fohászkodjék Urához. Ha szűknek érzi a történelem által köréje vont határokat, nyaranta áthágja azokat és második évtizede foglalkozásokat vezet a dél-bácskai Temerin képzőművészeti alkotótáborban. (Székely András Bertalan)

Feledy Balázs szavaival ajánljuk Gálfy-Bódi Tamás képeit a szíves figyelmükbe:

„ha ember nem is látható ezeken a végteleben futó tereken, akkor is nagyon emberi érzéseket sugallnak művei, leginkább drámai asszociációkkal. Képzeteink egyrészt felidézhetnek konkrét tájélményeket, a havasokkal, boglyákkal, az ösvényekkel, a rönkökkel, de Gálfy-Bódi egyik sajátossága, hogy művei felidéznek a ballada mély, tragédiát is felidéző világát, s eszünkbe juttatja akár Reményik Sándor vagy Wass Albert vagy épp Tamási Áron, Dsida Jenő költészetét és prózáját. S kifejezik azt az állapotot, melynek szinte emblémája a „Gyökerek” linometszete, mely jelképében arra utal, hogy milyen erősen is köti az embert múltja egy vidékhez, s azt is, hogy épp e gyökerek által valamiféle rabságba is tudunk kerülni, de szabadok is vagyunk.”

Összeállította: Léta Sándor

Gálfy-Bódi Tamás: Rönkök és kerekék

Pécsi L. Dániel kiállítása

A Bartók Béla Unitárius egyházközség kiállító termében 2003. május 18-án 11 órai kezdettel megnyitottuk Pécsi L. Dániel jelképtervező kiállítását. A megjelenteket köszöntötte Rázmány Csaba püspök, a kiállítást megnyitotta Okos Márton, közreműködtek: Incze Ildikó színművész, Szabó András előadóművész és Sztankovits Béla gitárművész.

Az alábbiakban közöljük a kiállítást megnyitó beszédet:

A nemzet szolgálatában

Valamikor a lovagok korában, amikor még voltak lovagok a párbajra készülő vitézek, páncéljukon sisakdísz, azaz címert viseltek. Ez a jelkép szolgálta a páncélt viselő kilétének felismerését, tehát még a védősisak kínálta lehetőség ellenére sem kívántak névtelenségbe burkolózni. Igaz, ekkor az emberek a nemességet az ezzel járó birtokkal többnyire a harcokban vitézi tettekkel szerezték s nem privatizálási zsonglórkodással, mint napjainkban.

Ha manapság a Kárpát-medencében, az ezer éves magyar állam területeit járjuk széltebe-hosszába Zoboraljától Kalotaszegen át Hétfalugig s Kárpátaljától a Bácskán át a Drávaszögig, mindenütt találkozhatunk az itt látható címerek valamelyikével. Mindenütt bizonyítják ezek a jelképek az illető település vagy közösség jelenét, ezredéves múltját és élni akarását a jövőben. Az ősi keresztény jelképek, mint a bárány, a galamb vagy a pelikán párosítása a magyar történelemmel, mint a turul az Árpád-házi-címer vagy a nap hold szimbólum és ezek együttes ötvözése a mindennapi élettel, mint a búza, a szőlő, az eke meg a kard nemcsak széles körű tárgyi ismeretségre és nagy szakmai tudásra, de elhivatottságra is utaló csalhatatlan bizonyítékok. S ha ezeket az önmagukban egyenként is mesterműveket összességében tekinthetjük meg, mint mi most itt, összeáll a nagy mű, melyet ezer évvel ezelőtt Árpád apánk és Szent István alkotott meg. Mert mit is jelentenek ezek a színes mozaikok itt a falakon? Jelentik egy nép több mint ezer éves küzdelmét, szenvedését és hitét az élethez. Ugyanakkor jelentik – s erre jó lesz figyelni a XXI. sz. környezetszennyeződési kihívások közepette – a földrajz tudósok által a Földön szinte páratlan földrajzi egységként elismert Kárpát-medencét.

Nem véletlen, hogy egyik amerikai tábornok, **Harry HiU Bandholtz** – az utolsó lovagok egyike –, aki szemtanúja volt Magyarország 1919-es magyarázolásának, és aki megakadályozta a Nemzeti Múzeum kifosztását, így kiáltott fel: *„Adadni Magyarországot területének egyes részeit, a civilizált és kifinomult lakosságot alkotó emberekkel, olyan dolog, mintha Texast és Kaliforniát adnánk át a mexikóiaknak. Szégyelljék magukat a Szövetséges Nagy hatalmak mindazért, amit a fegyverszünet után ebben az országban megengedtek”*.

Most pedig szeretnék néhány szót szólni az alkotó művészről, aki e nemes eszméket hordozó jelképek elterjedéséért portyázik, és küzd meg a gonosszal, mint hajdan példaképe, Balassi Bálint tette ezt két pogány közt a Kárpát-medencében.

No de Pécsi L. Dániel nemzettudat ébresztő munkáját a percmemberkék ugyan nehezítik, de meg nem gátolhatják. Lehet, hogy soha nem lesz nagy állami megrendelés nyertese, vagy magas rangú hivatalos díj kitüntetettje, de van-e annál nagyobb díj, mint otthon érezni magát az embernek szerte a Kárpát-medencében az egyszerű nép hajlékaiban. Úgy is fogalmazhatnák, hogy a XXI század e végvári vitézének munkája elismeréséül a nép adományozott nemességet a szeretetével, s ennek sem a rozsdá, sem a rendszerváltások nem árthatnak. S ahogy ma Erdély vártemplomainak festett kazettái hirdetik Umling Lőrinc munkásságát, úgy fogják e címerek hirdetni a székely és sváb ősöktől származó Pécsi L. Dániel szolgálatát Kárpátalján, Felvidéken, a déli végeken, a Székelyföldön és itt a csonka hazában.

Budapest, 2003. május 18.

Okos Márton,
Magyarok Világszövetsége főtitkára